

Skat paa den Slags formentlig overflødige Artikler. Fra denne lille Beskyttelse har Protektionismen arbejdet sig frem fra Sejr til Sejr i vore nærmeste Nabolande. Endnu for faa Aar siden vilde mange ikke have troet det muligt, at Norges støtte og stolte Demokrati nogen Sinde vilde svigte Frihandelsflaget og svække Skattebevillingsretten ved at bøje sig ind under Protektionismens Aag. Men Norges og Sveriges Protektionister have spillet saa godt paa de nationale og patriotiske Strengte frem og tilbage over Kølen, at Privilegiepartiet har faaet Overtaget i begge Lande og i en overskuelig Fremtid utvivlsomt vil beholde det. Den samme Fare truer Demokratiet her i Landet.

Jeg har gentagende i mit Indlæg i Dag brugt Betegnelsen: Demokratiet. Til Demokratiet henregner jeg selvfølgelig ogsaa Socialdemokraterne. Vi have i Gaar hørt en Udtalelse af Socialdemokraternes Ordfører (S. Olsen), som sidder her ved min Side. Socialdemokraternes principielle Standpunkt i Toldsagen er klart. Deres Program kræver Nedsættelse eller Ophævelse af Told paa Brugsartikler, ingen ny eller forøgede Forbrugsskatter, men Kompensation for Statskassen igennem en Formue- og Indkomstskat med stigende Skala. Jeg tror, at det er en korrekt Gengivelse af Socialdemokraternes Toldprogram. Men Socialdemokraterne have ingenlunde stillet sig paa et saa doktrinært Standpunkt, at de have afvist enhver Forhandling paa et andet Grundlag. I det af Folketinget vedtagne Kompromis gik Socialdemokraterne saaledes med til en Forhøjelse af Toldskatten paa Tobak med over 1 Mill. Kr., det vil sige til en Fordobling af Tolden paa denne Artikel ikke saaledes at man indførte en Værditold, hvorved Havanna-tobakken kom til at bære den højeste og de simple Tobakker den laveste Skat. Nej, man var af praktiske Grunde, i første Række Hensynet til vor indenlandske Tobaksindustri, nødt til at bevare Vægttolden, der rammer de allerbilligste Tobaksarter lige saa højt pr. Pund som de allerfineste. Socialdemokraterne gik altsaa her trods deres Principper med til en Fordobling af en bestaaende Forbrugsskat for at faa en bedre Ordning end den nuværende. Jeg ved meget vel, at Folketingets Toldkompromis ikke var Socialdemokraternes Ideal; men jeg anfører Socialdemokraternes Stilling for at vise, at de ikke stillede sig paa et umedgørligt doktrinært Standpunkt, men føjede sig efter Forholdene med Ønsket om at gøre et Skridt fremad i den Retning, de ansaa for den rette.

Man gaar i Almindelighed ud fra, at Landarbejderne ere de største Forbrugere af Brændevin. I 1895 blev der foretaget en statistisk Undersøgelse af Arbejdernes Forbrug af toldpligtige Varer. Der blev ydet Støtte fra Universitetet og fra Arbejdernes Organisationer. Det viste sig da efter de til en Mængde forskellige Hjem udsendte Forbrugslister, at en Landarbejders Husstand svarer en aarlig Toldskat af ca. 36 Kr., dels til Statskassen og dels til den toldbeskyttede Industri. Men straks efter, at disse Lister vare komne frem, stod der i „Socialdemokraten“ et Par Artikler under Overskriften: „Økonomiske Afsløringer“. I disse Artikler paapegede „Socialdemokraten“ Forfatter, dels at Listerne ikke indeholdt alle de toldpligtige Varer, som Arbejderne forbrugte, men navnlig paavistes det, at man ved Listernes Udarbejdelse aldeles ikke havde taget Hensyn til, at Vægttolden særlig paa Industriprodukter tyngede med den tunge Ende nedad, at de sværere og grovere Varer, som navnlig Arbejderbefolkningen bruger, tynges mest, hvorimod de finere og lettere Varer, som den velstaaende Befolkning bruger, ere tyngede mindst gennem Vægttolden. Lægger man af de her anførte Grunde nogle faa Kroner til disse Listers samlede Beløb — og man kunde lægge mange Kroner til — saa kan man med et lavt Tal sætte en Landarbejders Forbrug af toldpligtige Varer til en Toldskat af ca. 40 Kr. aarlig. De samlede Told- og Forbrugsskatter her i Landet ere ca. 45 Millioner Kr. til Statskassen, og *lavt regnet*, efter forskellige Opgørelser, der blandt andet ere foretagne af Venstres Ordfører i Landstinget, kan man regne, at der svares mindst 25 Millioner Kr. aarlig i Toldskat til den toldbeskyttede Industri. Selvfølgelig er dette sidste Beløb altid omtvisteligt, da Fabrikkerne ikke som Statskassen give Kvittering for Pengene. Det er tilsammen altsaa ca. 70 Millioner Kr. i indirekte Skatter. I Folketingets Toldkompromis blev der foretaget Nedsættelser for Statskassens Vedkommende til et Beløb, der nu i hvert Tilfælde vilde svare til rigelig 6 Millioner Kr., og for den toldbeskyttede Storingstris Vedkommende til 4 Millioner Kr. Det er i alt 10 Mill. Kr. Nedsættelse, og 10 Millioners Nedsættelse svarer, som de Herrer ville se, til $\frac{1}{7}$ af den samlede Toldbyrde, naar denne sættes til 70 Millioner Kr.; Forbruget af Brændevin her i Landet er gennemsnitlig ca. 12 Potter pr. Hoved. Jeg tror, at man i mange Tilfælde overdriver det virkelige